

Revista 220-1-1

AGRICULTURA

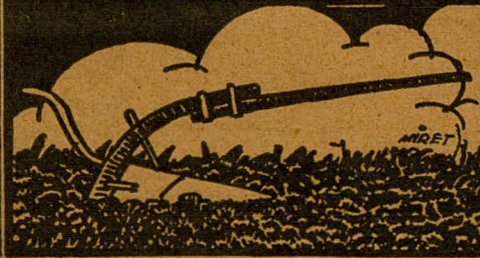
REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Director: **AUGUST MATONS**

Col·laboradors:

Ex-Professors i tècnics del Departament d'agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Any IX 20 de Desembre de 1925 Núm. 24

AGRICULTORS! ADOBEU AMB POTASSA DE SURIA

DE PRODUCCIÓ NACIONAL

Extreta de les MINES DE SÚRIA (Catalunya)

No vulgueu pagar més car un producte estranger quan podeu trobar-lo del país, reunint immillorables condicions per a l'agricultura

Demaneu la nostra Agenda Agrícola per a 1925, que es envia gratuïtament a tothom qui ho sol·licita

PER A INFORMES I PREUS A LES AGÈNCIES I A
MINES DE POTASSA DE SÚRIA, S. A.

(DIRECCIÓ COMERCIAL)

Carrer del Consulat, 1 (Gran Via Laietana)

BARCELONA

Per correu a APARTAT N.º 891, BARCELONA

RAJOLS, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buïts) cairons, etc., ha de fabricar-los a màquina a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

Màquines, Forns Assecadors

i tot el que pertany a la indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la SECCIÓ A de la casa

Vda. J. F. VILLALTA, S. en C.

BARCELONA

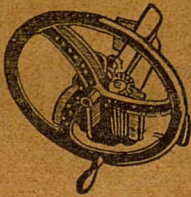
OFICINES:

Nou Sant Francesc, 28

Apartat Correus n.º 65

Telèfon 568

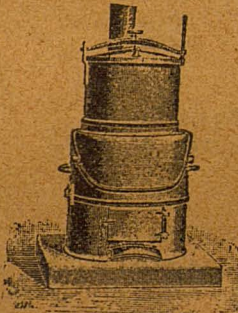
Maquinària i aparells per a granges

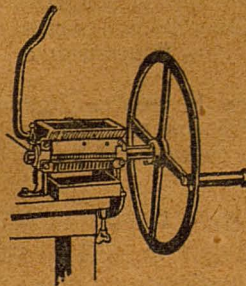
Talla - verdures

PERE PARÉS

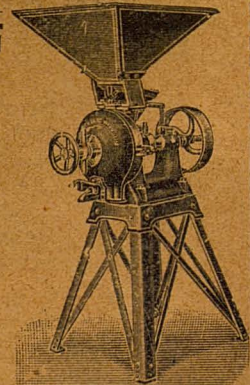
Passeig Duana, 15
BARCELONA

Calderes

Molí per a triturar ossos

Molí per a triturar grans a mà i a motor.

El Cultivador Modern

Arbres forestals de gran pervenir

Espècies forestals apreciadíssimes, que durant aquests últims anys han merescut l'elogi dels principals repobladors i enginyers

	Pessetes el miler
Pi Alerce d'Europa, 2 anys, 35 a 40 cms.	110
» » del Japó, 2 anys, 40 a 45 cms.	110
» Insignis, 2 anys, 35 a 45 cms.	100
» Laurici Austria, 2 anys, 35 a 40 cms.	70
» » Còrcega, 2 anys, 35 a 40 cms.	75
» Marítim Corté, 2 anys, 35 a 45 cms.	75
» Montana, 2 anys, 35 a 45 cms.	110
» Silvestre Escòcia, 2 anys, 35 a 40 cms.	60
Avet comú, 2 anys, 25 a 35 cms.	120
» de Douglas, 2 anys, 25 a 35 cms.	105
Acàcia comuna, 2 anys, 50 a 60 cms.	75
Castanyer comú, 2 anys, 60 a 80 cms.	100
» del Japó, 4 anys	1500
Xiprer Macrocarpa, 2 anys, 40 a 45 cms.	125
» Piramidal, 2 anys, 35 a 40 cms.	100
Pollancre, 1.200 a 1.800 metres	350
» (estaquilles), de 1 a 1.400 metres	125
Espi Alvar per a cerques, 35 a 45 cms.	90
Eucaliptus Glòbuls, de 2 anys, 50 cms.	150
Freixe americana, 2 anys, 35 a 40 cms.	100
» comú, 2 anys, 35 a 40 cms.	75
Faig comú, 2 anys, 25 a 35 cms.	75
Moreres. (Tamanyans i preus per correspondència)	
Noguer comú, 2 anys	400
Om, país, 2 anys, 35 a 40 cms.	60
Plàtan, 1'50 metres	750
Roure roig americana, 2 anys, 40 a 50 cms.	125
Aligustre, 2 anys	200

PLANTER PER A FORMACIÓ DE VIVERS

Ametller	150
Avellaner.	200
Cirerer de Santa Llúcia.	200
Pruner Myrobolan	250
Codonyer.	200
Pomer silvestre, 2 anys.	125
Perer silvestre, 1 any.	125

Disposem de planters d'un any a preus reduïts. Partida mínima que servim, 500 plançons de cada espècie.

Demani's el catàleg general EL CULTIVADOR MODERN
Trafalgar, 76 - Telèfon 1966 S. P. - Apartat 625 - Barcelona

ESPECIALITATS TRUFFAUT

||||| (VERSAILLES) |||||

per a l'Agricultura
Adobs, Insecticides,
Semets

EL Adob compost **Truffaut** és deu vegades més eficaç que el fem i amb son empleu s'obtenen augments de collita fins del 50 %.
Els insecticides **Truffaut** destrueixen tota classe d'insectes i criptògams.

Les sements seleccionades per a hortalisses i plantes farratgeres augmenten el rendiment de l'agricultor. Germinació assegurada, de 90 a 95 per 100.

Concessionari per a Espanya:

R. LLOPART

Passeig de Gràcia, 49

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores citeu AGRICULTURA

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** :- Fora: **Pessetes 10** :- Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0,50**

Direcció i Administració : Plaça de Catalunya, 17 (Llibreria Catalònia) : BARCELONA

SUMARI: Nova manera de lluitar contra el carboncle, per *Leandre Cervera*. — Les aplicacions agrícoles de l'organització científica, per *Carles Pi i Sunyer*. — Les facilitats d'anar a viure a pagès, per *M. Rossell i Vilà*. — Els carros dels agricultors, per *X.* — La collita de blat a Espanya, per *Spectator*. — La desinfecció de la vinya, per *Agrícola*. — Comentaris. — Informacions comercials: Vins, per *P. J. Llort*; Olis, per *Lisini Andreu*; Cereals, per *Lluís Marsal*; Fruits secs, per *Esteve Homs*. — Noticiari. — Consultori, per *R. S.*

Nova manera de lluitar contra el carboncle

DELS treballs que aquests darrers anys han dut a terme els bacteriòlegs, se'n dedueix que el carboncle és una malaltia que mata per la pell. Està demostrat d'una manera indiscutible (mercès sobretot als treballs del professor Besredka, de l'Institut Pasteur de París), que el microbi del carboncle no pot atacar l'organisme sinó quan travessa la pell. Ni per la boca sana, ni pel nas i vies respiratòries, ni pels ulls, ni per via rectal, ni per la via sanguínia, ni per la via peritoneal, és possible de provocar la febre carboncloso als animals. Cal per a que aquesta malaltia esclati, una ferida qualsevulla a la pell. Un experiment ben demostratiu és el següent: a un conill se li introdueix dins del ventre, i per la paret d'aquest, un tubet ple de microbis de carboncle; al cap de 4 o de 5 dies, si la ferida de la pell ja s'ha cicatritzat, es trenca (a través de la paret del ventre) el tubet infecció. Amb gran sorpresa del que tingui el cap ple de velles idees sobre aquesta malaltia, es podrà observar que l'animal no experimenta cap trastorn ni presenta cap senyal de malaltia. N'hi ha prou, però, que amb una agulla punxem la pell del ventre o que amb un ferro roent produïm una ferida un xic extensa a un lloc qualsevol de la pell, per a que esclati el carboncle i es mori l'animal.

Aquestes noves maneres de pensar respecte a una malaltia tan terriblement generalitzada pel món, han trascendit a la pràctica i s'han traduït en noves tècniques de vacunació de resultats molt millors que els que fins avui s'aconseguien amb la tècnica de Pasteur i les seves varietats. *Cal vacunar la pell. Tota vegada que la infecció carboncloso és una malaltia localitzada a la pell, cal provocar una cuti-infecció, per tal d'aconseguir la cuti-immunització.*

Recordem que el conill porquí no havia pogut ésser vacunat mai contra el carboncle, car la seva excessiva sensibilitat enfront d'aquesta malaltia no té límits. Doncs bé: si al conill porquí se li frega la pell amb un cultiu molt feble de carboncle se li produeix una infecció benigna que ocupa tota la part fregada i es guareix als cinc o sis dies; si aleshores se li torna a fregar la pell amb un cultiu més virulent, l'animal experimenta una nova infecció local menys greu; si passats uns sis o set dies més, es repeteix l'operació amb un cultiu més virulent, l'animal resta insensible. Cal consignar que aquest darrer cultiu fregat per l'esquena d'un conill porquí que no hagi sofert abans l'acció dels altres dos, produeix la mort en forma d'una febre carboncloso generalitzada i molt ràpida.

Aquestes proves de *vacuna per damunt de la pell* han estat repetides amb el mateix èxit xeringant els *cultius de carboncle* DINTRE DE LA PELL (no sota de la pell, com és costum donar les injeccions).

El darrer gros èxit d'aquesta nova forma de vacuna contra el carboncle acaba de publicar-lo la Sanitat Militar Francesa. En efecte, M. Nicolas, cap del cos veterinari de l'exèrcit francès de Síria en un raport tramès al govern diu que, per tal de posar aturador a la mortaldat esgarrifosa ocasionada pel carboncle entre els soldats i el bestiar d'aquelles terres d'Orient, va ordenar, en 1919, la vacunació pel procediment pasteuriana (únic que en aquell any es coneixia), però ben aviat es convencé, no solament de la inutilitat del mètode, sinó també dels seus perjudicis. Davant del fracàs i de la impossibilitat de restar amb els braços creuats, aconsellà i ordenà la serovacunació. Aquesta pràctica fou duta a terme durant els anys 1920-1921 i 1922, però el seu èxit migrat motivà que no s'implantés en definitiu. En 1923 es va assajar la serumització, amb un fracàs absolut.

El cap de sanitat veterinària, en presència d'aquests resultats, prengué el partit de procedir a la cutivacunació de tot el bestiar de l'exèrcit d'ocupació (uns 10.000 animals), per bé que abans i amb el propòsit d'assajar el mètode féu unes 70 vacunacions amb el nou mètode i l'èxit fou notable. Les injeccions DINTRE DE LA PELL

no provoquen cap reacció general i els animals poden fer servei l'endemà mateix de la vacunació. L'ordre de vacunació general per via intracutània fou donada a l'exèrcit de Síria el dia 15 de gener de 1924. Heu's ací l'estadística publicada el dia 1 de gener de 1925, és a dir, un any després :

Entre 8.912 cavalls i muls cutivacunats hi han hagut 4 morts (2 de degudes a la vacunació i 2 de posteriors) : 0'45 per 1.000.

Les xifres de mortalitat els anys anteriors passaven de 8 per 1.000 entre els vacunats.

La cutivacunació es manifesta, doncs, 20 vegades més protectora que la vacunació pasteuriana.

La tècnica seguida a Síria és aquesta : La primera vacuna és injectada dins de la pell del coll a la dosi de 1/4 de centímetre cúbic, dosi que es reparteix en tres punxades escalonades en línia vertical i distanciades uns 5 centímetres l'una de l'altra. La segona vacuna és injectada al cap de 7 dies, a la mateixa dosi i amb la mateixa tècnica, però a l'altra banda del coll (es compta com unitat de dosi la dosi corrent de la vacuna per a injecció subcutània).

M. Velu ha vacunat amb èxit, amb una variant del mètode anterior, molts ramats de moltons al Marroc. Els treballs d'assaig del mètode duts a terme per aquest veterinari abans de decidir-se a la sistemàtica adopció del mateix per a vacunar el bestiar de llana, són força interessants i molt demostratius. M. Velu injecta una sola vegada i aconsegueix una immunitat perfecta. Durant l'any 1924 ha vacunat pel nou procediment 21.640 animals (14.405 bovins, 12.520 moltons, 4.640 porcs i 75 cavalls). Els resultats han estat extraordinàriament bons.

Ens és grat d'assabentar als lectors d'AGRICULTURA aquest nou triomf de la bacteriologia damunt d'una de les més terribles plagues del bestiar de Catalunya.

LEANDRE CERVERA

Si us agrada AGRICULTURA, si esteu contents d'ella, mireu de propagar-la, de fer-la conèixer als vostres companys i amics. Assegurareu la vida de la Revista, permetreu el seu millorament i proporcionareu als agricultors un mitjà d'aprendre coses útils i necessàries.

Les aplicacions agrícoles de l'organització científica del treball

II

EN el darrer congrés internacional d'organització científica del treball celebrat a Bruxelles, es discutiren vàries comunicacions de caràcter agrícola. Com queda indicat en l'article anterior, la més interessant fou la de l'enginyer agrònom belga monsieur Alex Donay, que té per títol «Principis fonamentals de l'organització científica del treball en l'agricultura». Aquest tema, així com la discussió que motivà, en la secció corresponent del congrés, ens ha deixat veure clarament l'estat actual del problema de l'organització científica aplicat a les explotacions rurals. La nostra impressió és franca: que per arà no existeix possibilitat d'aplicació dels nous mètodes industrials al camp.

Una afirmació com aquesta demana una explicació. La donarem, resumint primer el treball de Donay i esmentant la discussió a què donà lloc; ço que ens donarà motiu per a fer la crítica general de la qüestió.

La comunicació de Donay comença amb un preàmbul en el qual es fa una comparació entre les empreses agrícoles i les industrials. Vol considerar les primeres semblantment a les segones. Per això parla del taller agrícola, format per: a) Camps on s'utilitzen com a primeres matèries els fems, els adobs i les llavors; produeixen simultàniament en un nombre més o menys gran de peces de terra o parcelles, diverses collites, segons el pla d'explotació; b) Quadres, estables, corrals, corts i altres dependències que allotgen els animals, màquines transformadores animades, que utilitzen com a primera matèria els farratges per a produir animals de venda o de treball, carn, llet, mantega, formatges, llana, ossos i fems com a subproducte; c) Els annexes, com són les habitacions del personal, els locals per a la producció de productes o conservació de collites o matèries primeres, i per a guardar les màquines i tot l'utilatge de l'explotació.

Remarca després M. Donay com els articles que fabrica l'agricultura no són generalment produccions diàries, com ho fa la indústria. Mostra en un llarg anàlisi la durada del procés de formació de les collites, com també la de la cria dels animals. I acaba el preàmbul, que quasi pren la meitat de l'estudi, fent consideracions sobre ço que pot entendre's per explotacions agrícoles de petita, mitjana i gran extensió. Indica com segons la intensitat

del conreu varien els límits entre una i altra, de manera que ha d'ésser un concepte impregnat de relativisme. Dóna de totes maneres com a conclusió, «que si hom es posa en un punt de vista absolut, pot fàcilment distingir-se la gran explotació de la petita pel fet de què sols la primera és compatible amb el desenvolupament integral del maquinisme agrícola i la reducció de la mà d'obra al mínim, mentre que algunes màquines que poden utilitzar-se en les explotacions de mitjana importància són excloses de les petites».

En la segona part, M. Donay vol entrar de ple en el problema de l'organització científica que en el preàmbul, on només exposa principis que pensa utilitzar en les deduccions, no havia tocat. Per a poder-ne isolat els principis fonamentals, seria necessari, segons el seu criteri: a) que els treballs molt variables que se succeïxen i es modifiquen, sovint cada dia, i d'una estació a l'altra, podessin ésser confiats a obrers especialitzats, que es deuria poder ocupar d'una manera permanent a l'explotació per assegurar la seva estabilitat; b) que el major nombre possible de treballs podessin practicar-se mecànicament, perquè la seva execució, pugui realitzar-se sempre en els moments més propicis i amb la major economia de mà d'obra; c) que la repartició dels treballs variats sigui regulada de manera que l'explotació enllesteixi tota la feina en el temps degut amb el mínimum de personal, de carros i de màquines.

A continuació, M. Donay analitza les condicions en què poden realitzar-se millor aquests principis, i troba—ço que és d'una evidència esclatant—que és en les grans explotacions. Per a demostrar-ho fa un anàlisi massa prolix i un xic innocent dels obrers especialitzats i del major nombre de màquines que pot utilitzar una explotació d'importància. I senta com a conclusions definitives del seu treball les dos següents, que volem copiar literalment:

I. *Els principis fonamentals de l'organització científica del treball en agricultura consisteixen en l'especialització i l'estabilització dels treballadors, en donar el major desenvolupament possible a l'execució mecànica dels treballs de conreu, de collita i de l'interior, en una repartició de les feines compresa de manera que es reduïxin al mínim la mà d'obra, les despeses de tracció i el material.*

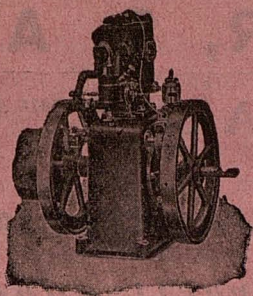
II. *Des del punt de vista d'aquesta organització, les grans explotacions presenten una superioritat incontestable damunt de les petites.*

Es molt fàcil de fer un crítica serena del treball de M. Donay, des del punt de vista de l'organització científica. Cal remarcar, tot seguit, que darrera d'un títol excessivament ambiciós, hi ha ben poca cosa de consistent. En realitat, l'enginyer belga es mou dintre d'un pla de vaga generalitat, i es limita a l'exposició d'una sèrie de principis, que són certament veritables, però que voregen només l'organització científica entesa com a tal, sense entrar en el fons de la qüestió, com l'enunciació del tema ens oferia. Serà degut aquest buit a l'artificiositat de l'intent, a que l'organització científica s'hagi volgut aplicar a l'agricultura sols per una pruija de vana novetat? És molt probable.

La discussió del treball de M. Donay tingué el mateix caràcter de vaguetat i manca de coordinació. Gairebé en la totalitat, sols tocà punts de detalls. La imprecisió fou la seva característica. Del conjunt se sintetitzava que tot era només el desig de voler fantasiar com una realitat una cosa inexistent. Res més demostratiu que les paraules del secretari del congrés M. Landauer, en fer la ressenya de les seves tasques en la sessió de clausura. Com és lògic, ho resumia des d'un caire inflat i benèvol. Malgrat això, en referir-se a la secció d'agricultura no pot menys de constatar la vaguetat i confusió de les discussions, atribuint-ho a què és difícil obrir ràpidament un bon camí en una espessa boscúria verge. Aquesta imatge dilatòria i elegant, sintetitza prou bé, en el fons, els resultats negatius de les sessions de la secció agrícola.

Vol dir això, que el fracàs d'aquesta reunió, en ço que es refereix a les explotacions rurals, hagi de considerar-se com a comprovant i definitiu? És clar que no. No se'ns amaga que pot ésser molt bé que el més interessant no s'hagi dit al congrés. Nosaltres mateixos coneixem exemples més esperançadors. Però ja hem remarcat en el primer article que es tractava de casos particulars, característicament especialitzats. Es troben també monografies en les quals traspua la illusió que dóna l'entusiasme del novici. Les publicacions presenten sovint un aspecte fragmentari. En canvi, en un congrés, amb el moviment contradictori de les seves discussions, és més fàcil copçar el suc de realitat que s'amaga darrera les paraules boniques. No considerem les sessions de Bruxelles més que com un excellent punt de guaita des d'on s'albira un extens horitzó. Per ara, no hi ha res en tot ell. Això no obsta per a que més enllà o més endavant, pugui haver-hi quelcom interessant. Però ho dubtem força.

No volen dir tampoc aquestes paraules que s'hagi d'abandonar l'esperança d'anar perfeccionant els mètodes de la producció agrí-

MOTORS

per a benzina, alcohol, petroli, etc.
des de 1 fins a 20 HP.

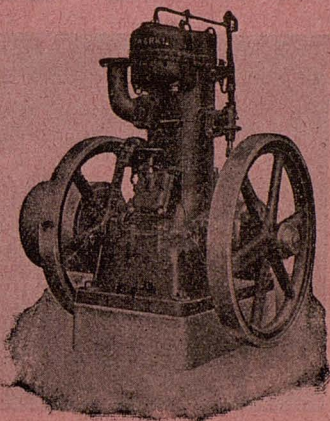
GRUPS ELECTROGENS PER A LLUM I FORÇA

Instal·lacions completes per a regors i elevacions d'aigua.

MOTORS SEMI-DIESEL

PER A OLIS PESATS

Tipus industrials, agrícoles, elèctrics i marins.
Des de 6 HP en endavant, amb un o més cilindres.
Consum de combustible: 250 grams per HP hora

Josep Comas i C.^a

Bailén, 19 - BARCELONA

Els seus garrins cebats en quatre mesos!

Per a la cria ràpida dels garrins desmamats, la ració diària ha d'ésser concentrada (1:4). Ni els grans ni les farines vegetals basten per a aquestes curtes racions. Amb l'addició en el menjar diari d'UN ALIMENT ANIMAL COMPLET, com la

Farina de Peix fresc ATLANTIC

sos garrins avancen molt, fortifiquen sa ossada, engreixen en poquíssim temps i arriben a son desenrotllament total, aptes per a la matança,

120 dies després de desmamats

Representant per a Espanya i ses possessions:
Enric Teixier GRANOLLERS (BARCELONA)

Riquesa garantitzada per anàlisi recent i rigorosament autèntic. Res de les taules d'alimentació en desús

80 a 85 % Proteïnes i Fosfats; 7 % Calç

CASA METZGER, S. A.

Casa central: **BARCELONA** Telèfon núm. 1076 G.
Passeig de Gràcia, 76 Apartat 225

SUCURSALS:
MADRID - SEVILLA - VALÈNCIA

Polvoritzador **“IDEAL”**

El més econòmic i pràctic per a Arbres, Hortes i Jardins, com també per desinfectar Galliners, Conilleres, Quadres, i tota mena d'habitacions

Demani prospecte explicatiu i preus - Grans existències

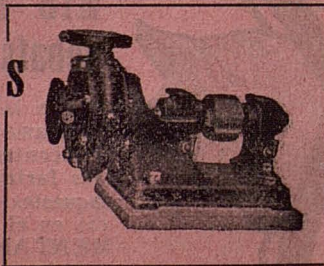
Molins IDEAL

per a pinsos. Molen i garbellen a la vegada, civada, blat de moro, ordi, faves, garrofes, palla, etc., etc.

MOTORS

per a olis i benzina, de la casa

GERR. KÖRTIN

BOMBES

per a regar o per altre ús, amb rendiment d'aigua fins a 180,000 litres per minut

Sempre existències!

HUGO KATTWINKEL

Magatzem de Maquinària i Oficines Tècniques

BARCELONA:
VILADOMAT, 158 i 160

MADRID:
NÚÑEZ DE BALBOA, 6

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

cola. No. Això mai; i sentiria que es poguessin pendre en aquest sentit. És axiomàtic que l'agricultura, caminant al compàs del temps, ha d'ésser millorant la seva organització, i que és suïcida el dormir-se en les repeticions automàtiques de les velles rutines. Ço que volen dir i voldríem dir-ho ben clar, és que no hi ha una teoria particular aplicable a l'agricultura i que sigui una cosa diferent per complet dels mètodes corrents. Que es tracta principalment del perfeccionament de l'acostumat. Que l'organització científica en agricultura no és una mena de medicina miraculosa, sinó res més que una organització raonable i ben plantejada.

Posat el problema en un terreny real, cal remarcar que alguns dels principis generals de l'organització científica del treball poden ésser, com a tendència, un exemple alligador i avantatjós. Ja hem fet remarcar que el secret fonamental de la nova teoria és l'estudi de la forma en què es fa el treball, per tal de corregir-ne els defectes. Qui dubta que aquesta preocupació, aquesta voluntat constant de millorar, és el nervi de tota organització eficient, i de l'èxit en l'empresa? Recomanar, doncs, als caps d'una explotació, el que no es cansin d'analitzar el procés de la producció, ni que el creguin mai prou perfecte, és, doncs, un consell útil. També hi ha altres punts que ofereixen suggestions interessants. Una d'elles és l'estudi en ço que sigui possible de les aptituds i especialització dels obrers. Però, sobretot, cal no exagerar tampoc aquest punt, ni voler aplicar a l'agricultura mètodes de laboratori. Cauríem tot seguit també en el defecte d'esnobisme. Res més vell que el problema de les aptituds. Un dia, amb més lleure, vull ocupar-me de com el tractava Columela, que fa vint segles en deia coses clares i raonables. També és interessant la qüestió de les remuneracions. El règim de participació en els beneficis, el més comú en l'agricultura, podria ésser un auxiliar que la indústria generalment no pot aplicar. Igualment pot ésser profitós el exacte estudi dels preus de cost. I encara, altres suggestions més, que amb iniciativa i criteri, pot anar aplicant el cap de l'explotació per a millorar-ne l'organització.

Cada cop, la tècnica moderna ofereix més facilitats, que representen a l'ensem majors complicacions. És, doncs, natural, que vagi essent més difícil el dirigir una explotació agrícola. Quan aquestes són un xic importants, és contraproductent deixar-les en mans d'aficionats. El tècnic s'imposa. I és el tècnic el que, segons les característiques pròpies i locals, ha de planejar l'esquema de l'organització. Per a dur-la a bon terme, creiem que els elements bàsics són cultura i voluntat. No blasmem l'organització. Al contra-

ri. Però és equivocat el voler tancar-la en una ciència secreta, en una teoria sols coneguda dels iniciats. Cal no perdre la modèstia. L'organització científica del treball agrícola, considerada en aquesta forma petulant, ens sembla sols un pretext de vanitat i lluïment personal, o una manera higiènica i distreta de perdre el temps.

CARLES PI SUNYER

Les facilitats d'anar a viure a pagès

EN pocs dies, a *La Publicitat* han aparegut dos articles amb el títol de «El retorn a la terra», un de l'editorialista i l'altre del senyor Ferran Soldevila.

Voldríem en aquest article provar de demostrar que el problema tractat per ambdós escriptors radica en un parell de factors, dels quals l'un és de naturalesa psicològica i l'altre d'ordre econòmic.

Per anar a viure a pagès, en primer lloc, cal tenir la seguretat de trobar-s'hi bé; després, és indispensable de fer-s'hi la manera de viure.

La primera condició no és realitzable si la vida al camp es considera enutjosa, com un lloc on un hom és forçat d'estar-hi. Contra aquesta disposició d'esperit res no hi poden les allegacions d'ordre higiènic, de procreació, ni l'ordre econòmic. Les raons psicològiques d'aquest fet deixem-les de banda. El cert és que hi ha gent que prefereix viure deu anys a ciutat que cent a pagès; tenir un sol fill a ciutat, que mitja dotzena al camp; guanyar cinc pessetes a Barcelona, que sis a fora. Simpaties i antipaties de l'esperit que es mostren imperioses i que són rebels a tot raonament. Pels que són refractaris al camp, tan sols arriben a una transició quan estan malalts, i sols «llavors», assegurant-los, però, que tornaran a ciutat al cap d'una temporada d'aire lliure, completament guarits, consenten abandonar la ciutat. Aquests malalts van al camp per gaudir altra volta més intensament encara de la ciutat.

Quan un polític diu que s'ha de descongestionar la ciutat i s'ha de tornar la gent a pagès, la finalitat de la seva idea estaria més justament expressada amb semblants paraules: tots aquells que la ciutat els desplaça, o que del lloc de residència no en facin una qüestió primordial, poden trobar a pagès mitjans de vida que els permetran de satisfer llurs necessitats econòmiques tant o més bé

que a ciutat.

Si el polític creu que per a la vida econòmica de la nació convé descongestionar les ciutats, s'ha d'adreçar als individus que de bona gana en sortirien. Si es procedís contràriament, potser el resultat no fóra altre que canviar uns pobres de població, fent-los de passada més desgraciats, i, si tant se'ls obligués, que tot plegat acabés en camps de concentració.

Hi hauria molta gent que aniria a pagès, si sabés com guanyar-s'hi la vida. Però un rellotger, un teixidor, una mecanògrafa, un delineant, un advocat, que sentin l'atracció de la vida del camp, que hi viurien tot l'any i sempre, si poguessin, no poden, perquè no sabrien què fer-hi. I no obstant és possible per a aquesta gent viure a pagès i viure-hi bé.

Entre molts exemples que hi ha per Europa, i algun que altre a Catalunya mateix, en retreurem un dels Estats Units. A Califòrnia hi ha una vila anomenada Petaluma, la riquesa de la qual està únicament en l'avicultura. Hi ha en aquell terme municipal quatre milions de gallines que produeixen anualment 500 milions d'ous, valorats en 16.500.000 dòlars. Aquesta vila fa pocs anys que és quasi absolutament avícola. La majoria dels avicultors no són pagesos, sinó gent de ciutat que han anat a viure a pagès. És més; la Cambra de Comerç de Petaluma reconeix que els millors avicultors són els qui poc temps enrera no sabien quantes potes tenia una gallina. Si aquesta gent, de la seva majoria comptables, funcionaris de ferrocarrils, i de diversa procedència mercantil sobretot, han triomfat plenament en el negoci dels ous i de les gallines, es deu precisament a no ésser fets «tant a la seva» com els pagesos, i a implantar els mètodes racionals d'avicultura que els professors els han ensenyat.

L'avicultura pràctica no té res de difícil. Com a ofici, amb un parell de mesos, i menys encara, se'n pot saber a bastament.

Heu's aquí, doncs, una manera de poder-se guanyar la vida a pagès, indiferentment de l'ofici que es tenia a ciutat.

Concretem el cas a la nostra terra. Com és sabut, Barcelona és una de les ciutats del món que consumeix més gallines. Arriben setmanalment a la capital cinquanta mil gallines. Galícia solament n'expedia 16 mil caps; Andalusia, 10 mil; València i Mallorca, 4.500. Empordà, Gironès, Selva i Garrotxa, 8.000 caps; dels mercats de Vich, Granollers i Vilafranca, uns 4.000 caps. Itàlia i França forneixen la resta. És a dir, les terres catalanes concorren al proveïment de llur capital solament amb 17 mil caps. Resta un dèficit de producció de 33.000 gallines setmanals.

El consum diari d'ous a Barcelona és de 2.800 a 3.000 comptes. Cada compte d'ous equival a 30 dotzenes. En números rodons, la capital consumix diàriament un milió d'ous. La producció catalana amb prou feines arriba a la meitat de les necessitats del consum. Ultra l'aportació de l'ou anomenat de Galícia i Màlaga, hi ha principalment ous dits de Marsella, que provenen de Turquia, Egipte, Mazagan, Itàlia i França.

Considerant que Catalunya concorri al mercat de Barcelona amb 500 mil ous diaris, en manquen altres tants per anivellar la producció amb el consum.

El valor anual de les importacions de gallines i ous, a baix preu, seria :

1.716.000 gallines, a 10 pessetes una	17.160.000
182.500.000 ous, a 0'25 un	45.625.000
	<hr/>
Valor de la importació, pessetes	62.785.000

La importància de la xifra a rescabalar per la nostra economia, val la pena. Però entengui's que el que s'acaba d'exposar constitueix solament «una» de les moltes maneres per les quals els ciutadans que el camp els crida podrien guanyar-se la vida. La industrialització de l'agricultura i de la ramaderia ofereix a Catalunya la possibilitat de mantenir-hi milers de famílies.

La majoria d'aquestes activitats rurals no s'enllacen amb l'empirisme pagesívol. Filles de la ciència i de la tècnica moderna, es comprèn que en les declaracions de la Cambra de Petaluma no hi hagi exageracions, puix que en general els homes que procedeixen de la indústria i del comerç estan més ben dotats per a la pràctica de la tècnica moderna que no pas els pagesos.

Però aquesta gent de ciutat als quals el desig de viure a fora se'ls torna un ideal o una obsessió, tal com avui estan les coses, no troben lloc ni manera per poder-se exercitar o aprendre el nou ofici que haurien de fer a pagès. I d'aquí precisament ve el mal. Si aquests descentrats de ciutat poguessin anar a pagès, i els descentrats de pagès a ciutat, no hi hauria lloc a parlar de descongestions. Una societat, poc més o menys, fa com un mercat lliure, on hi ha les mercaderies necessàries, sense necessitat de reglamentacions, ni coaccions.

Així succeiria en un poble on lliurement cadascú pogués viure allà on volgués, sense que el factor econòmic el retingués forçosament en una localitat determinada.

Si pel que afecta a l'exemple que hem posat, existís una cor-

poració en la qual tots els homes trobessin la possibilitat d'aprendre aquelles tècniques que facilitessin al pagès descentrat l'anar-se'n a ciutat, i el ciutadà inadaptat poder marxar a pagès, com en un mercat lliure, el conflicte es resoldria automàticament.

En el cas de la industrialització de l'agricultura i de la ramaderia, la manera de facilitar la descongestió de les ciutats fóra, per exemple, implantar una Escola Superior d'Agricultura i una Escola Superior de Zootècnia. Ambdós centres haurien de tenir institucions adequades, és a dir, uns veritables serveis d'agricultura i serveis de ramaderia, compostos de personal especialitzat, que donessin per les ciutats, viles i pobles, conferències i cursos pràctics, en les quals la paraula fos ben entenedora i les pràctiques fossin realitzades en forma ben comprensiva. A més a més, a cada comarca hi hauria d'haver diversos camps experimentals, i sobretot propietats o granges d'experimentació especialitzades.

La majoria de les qüestions socials, en el fons, solen reduir-se a problemes de tècnica i de cultura. I és cosa de bon govern procurar que l'individu per si mateix s'adoni que l'ideal que s'havia imaginat és factible, i que el bon govern ha posat a la seva disposició tots els centres de tècnica i de cultura necessaris al seu benestar.

M. ROSSELL I VILA

Els carros dels agricultors

EN virtut de les prescripcions d'una Reial ordre del dia 10 del passat mes de novembre, hauran de canviar-se les llantes de gairebé tots els carros, tota vegada que no tenen les amplades mínimes que s'exigeixen per a circular per les carreteres.

Començarà a regir el dia primer del vinent mes de gener. Es concedeix una pròrroga de tres anys, durant la qual, es consentiran llantes d'amplada inferior a les que com a mínimum es prescriu, el d'un carro amb una cavalleria, serà de 20 ptes. el primer una quota progressiva de permís anyal, que en el cas més senzill, és dir, un carro amb una cavalleria, serà de 20 pessetes el primer any, 40 el segon i 80 el tercer, prescrivint-se també les multes corresponents que hauran de pagar els amos de carros que no s'adaptin a l'ordenat.

S'assenyala una excepció a favor dels carros que, remolcats per

una o dues cavalleries, i tenint les seves llantes almenys tres centímetres, transitin buits o conduint una càrrega que no excedeixi de 300 quilos ; però, basta que una sola vegada circulin amb més pes, per una carretera pública, perquè siguin compresos en l'obligació del pagament de les quotes i les multes. Per tant, els carros dels agricultors no queden pràcticament exceptuats, perquè encara que siguin comptades les vegades a l'any, no deixaran de passar per la carretera amb pes superior a 300 quilos.

Essent així, també en el cas més senzill d'un carro amb una cavalleria, les llantes han de tenir una amplada de vuit centímetres almenys, i com que els carros circulen usualment per camins dolents, sense afermat i de pendents pronunciades, amb la indicada amplada de llantes, es dificultarà extraordinàriament la circulació, a part de la despesa que significa el canvi de llantes, si no es vol pagar durant el període de pròrroga, la quota que en la mateixa Reial ordre es qualifica de gairebé prohibitiva.

Per a tractar d'aquest assumpte, i demanar determinades excepcions a favor dels carros dels agricultors que no circulen usualment per les carreteres, se celebrà una reunió a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, amb l'assistència d'un centenar de representants d'associacions agrícoles de les comarques catalanes. Presidí el Baró d'Esponellà, president de l'Institut.

Es va donar a conèixer l'escrit que l'Institut trametrà al ministre de Foment, en el qual es comenta extensament els perjudicis innecessaris que causarà als agricultors el reial decret de 10 de novembre, per virtut del qual hauran de canviar-se les llantes de tots els carros de les cases de camp.

Es diu, en primer lloc, que durant el període de tres anys de la pròrroga concedida, no es podran canviar les llantes, perquè no hi ha a Espanya ni fusta, ni operaris suficients.

Durant els tres anys de pròrroga, vindran obligats a pagar, els que no canviïn les llantes, una quota que resulta quasi prohibitiva, donada l'elevació del seu import.

S'analitzen en l'escrit els diversos sistemes de transport, per a deduir que la destrucció dels afermats de les carreteres és deguda als autotractors, no als carros dels agricultors, els quals, generalment, porten poc pes perquè no admeten gran tonellatge, encara que tinguessin les llantes més amplada que la que ordinàriament tenen, puix en aquest cas no podrien circular per la major part de camins que no són carreteres públiques.

Si bé és veritat que els carros dels agricultors porten generalment poc pes, i sembla que estan exceptuats de les obligacions im-

posades pel reial decret, car s'exceptuen els que no porten més de tres cents quilos, basta que una sola vegada circulin per carretera amb un pes superior, perquè no entrin en les dites excepcions.

Després d'altres consideracions, demana l'Institut que s'exclougui del pagament de tota quota i de tota obligació respecte a amplades, des del lloc de llur obtenció o venda, a la casa o edifici en xen sensiblement les carreteres, i que sols eventualment hi circulen. L'exclusió, per tant, hauria de comprendre :

Primer. Carros d'agricultors que transportin productes propis.

Segon. Carros que transportin articles o mercaderies de l'agricultura i de la ramaderia, o destinats a aquestes, amb tal que els carros pertanyin a agricultors, sense limitació de pes en cap cas.

Si no es creu convenient concedir l'exempció en la forma indicada, que siguin exceptuats :

Tercer. Carros d'agricultors que transportin o trasbalsin fruits o productes de l'agricultura i de la ramaderia, o a elles destinades, des del lloc de llur obtenció o venda, a la casa o edifici en què hagin d'ésser consumits, dipositats temporalment, transformats o venuts.

I, finalment, si tampoc es creu procedent l'excepció, decretar-la per a :

Quart. Carros d'agricultors que transportin productes de l'agricultura o de la ramaderia, d'un pes que no excedeixi de mil quilos.

Molt justes ens semblen les observacions de l'Institut i les modificacions que proposa a la reial ordre.

Seria qüestió ara que tots els sindicats agrícoles s'adherissin a les conclusions de l'Institut.

X.

La collita del blat a Espanya

EL diari *El Norte de Castilla*, seguint el costum d'anys anteriors, ha publicat un número extraordinari en el qual apareix una extensa informació de la producció bladera de 1925. Les dades subministrades, encara que no siguin les oficials, desconegudes encara, precisa considerar-les com un avenç autoritzat. Segons es desprèn de l'esmentada informació, la collita de blat ha estat abundant aquest any al món, malgrat que algun país de gran importància cerealista constitueixi excepció. El consum segueix aug-

mentant; però en la campanya començada n'hi haurà de sobres per a cobrir les necessitats mundials. Els 939'7 milions de quintans mètrics que es recol·lectaren en 1924, s'han transformat en 1925 en 1.068'6. Una sembra aproximadament igual a la de les campanyes anteriors, puix des de 1920 a penes canvia, 3.939.000 hectàrees, ha reunit 40.418.000 quintans mètrics, la qual cosa dóna una mesura de producció de 10'25 quintans mètrics per hectàrea.

La collita d'aquest any passat ha estat molt abundant a Espanya, arribant a 40.400.000 quintans mètrics, amb una mèdia general de producció de 10'25 quintans mètrics per hectàrea.

Entre el recollit i el que es necessita per a cobrir les necessitats, en la campanya de 1925-26, hi ha una diferència, en més, de 507.533 quintans mètrics.

La collita anterior fou solament regular: 29.600.000 quintans mètrics, amb una mèdia de 7'49 i un dèficit de més de 10.000.000 quintans mètrics, que se suplí fàcilment amb els sobrants de 1923.

En el quinquenni, la de 1925 és la major collita recol·lectada. Les de 1921 i 1922 foren de 31'7 i 33'2 milions de quintans mètrics.

En el que va de segle solament s'han obtingut majors collites en 1915, que arribà a 43'1 i és la major collita coneguda a Espanya, i en 1916, que es recol·lectaren 41'1. Solament la de 1923 s'equipara a l'actual, i excedeix aquesta en molt a la mitja dels dos primers decennis del segle corrent, que han estat de 29'9 en el de 1900-1909, i 32'4 en el de 1910-1919.

El cost del conreu no ha disminuït, més aviat ha augmentat. Tots els elements que l'integren, segueixen fermes en els seus alts preus: el bestiar, les màquines, el combustible, les eines, els adobs. La mà d'obra segueix resultant molt cara. La vida dels obrers i dels masovers i dels propietaris continua encarint-se. Tampoc les rendes, i és natural, no han baixat. Els tributs segueixen creixent.

Aquest any la imposició de la taxa mínima contingué la baixa, que sol produir-se en els primers moments de cada campanya, i que en l'actual era més de témer per l'abundància de la collita. Solament en els primers dies posteriors a la batuda, aconseguiren els agricultors preus suficients. Després caigué la cotització ràpidament fins a les 47 pessetes, tipus de la taxa mínima; i en aquesta han seguit fins fa molt poques setmanes, en què s'ha iniciat un alça, que ja comença a passar aquell límit.

La producció d'aquest any es distribueix, segons càlculs d'*El Norte de Castilla*, en la forma següent:

Tot bon pagès ha d'ésser soci d'un sindicat agrícola.

	Quintans mètrics
Per a la sembra	5.555.000
Per al consum... ..	34.354.767
<hr/>	
Total necessitats	39.910.667
Superàvit	507.533
<hr/>	
Total collita	40.428.200
<hr/>	

Per a la campanya de 1924-25 s'havien sembrat 3.939.000 hectàrees. La mateixa extensió, amb molt poca diferència, s'ha sembrat per la de 1925-26.

Des de 1920, a penes ha variat l'extensió del conreu del blat a Espanya.

Des dels 3'6 milions d'hectàrees sembrades per a 1920, s'havia augmentat constantment l'extensió conreada de blat, que arribà als quatre milions en 1909, i després d'un breu retrocés tornà a pujar, i arribà fins a 4'4 en 1916, com a conseqüència de l'esplèndida collita de 1915 i al·licient dels alts preus que feia esperar la guerra europea. Però les taxes impediren l'augment de conreu.

Des d'aquella data tornà a disminuir successivament el conreu, fins que en 1920 quedà reduït als 3'9, i no ha variat gaire des d'aleshores.

Heu's ací la distribució de la collita per regions :

	Hectàrees	Quintans	Producció per hectàrea
Castella la Vella	1.028.000	11.150.000	10'84
Castella la Nova i Extremadura.	1.073.500	10.156.400	9'46
Aragó i Rioja	378.000	2.241.400	5'93
Andalusia	807.000	9.684.350	12'00
País basc i Navarra	140.000	1.658.975	11'84
Catalunya	180.000	1.789.050	9'93
Llevant	185.000	2.159.700	11'64
Astúries i Galícia	41.000	341.925	8'34
Illes adjacents	106.500	1.236.400	11'60
<hr/>			
Total	3.939.500	40.418.200	10'25

La desinfecció de la vinya

PER estar segur de l'èxit, el pagès ha de lluitar, sempre que pugui, preventivament contra les malalties de les plantes, emprant tractaments enèrgics. Això ha d'ésser fet a la tardor o a l'hivern, abans del començament de la vegetació, car el brots joves i tendres no resistirien l'acció de certes substàncies emprades a concentració forta. Demés, en aquesta època, la planta desproveïda de fulles i brots es troba en millors condicions per a un tractament general.

Tots els viticultors coneixen la cochyliis, l'endemis, la piral i la cotxinilla. Aquests insectes es perpetuen d'un any per l'altre, defensant-se de les rigors de l'hivern a sota de l'escorça de la soca i branques, als replecs i anfractuositats de la soca, a les esquerdes dels tutors que aguanten els ceps, etc. Els dos primers hivernen en aquests amagatalls a l'estat de crisàlides, tancades dins d'un capell blanc grisenc (cochyliis) o blanc (eudemis). La piral és a l'estat de larva, protegida per un capell de seda blanca; la cotxinilla viu a sota de la seva closca, recoberta per una secreció cerosa blanca.

Tots aquests insectes passen l'hivern en llurs refugis, en una immobilitat gairebé completa, en condicions, per tant, d'ésser fàcilment descoberts i destruïts.

Els procediments de destrucció són varis; nosaltres esmentarem en aquestes ratlles els més corrents.

El més senzill de tots consisteix a descorçar la planta. Als països no gaire freds això pot fer-se en ple hivern; en els altres convé de retardar l'operació fins després de la poda.

L'arbre es neteja de l'escorça, amb raspalls d'acer, amb guants, amb cadenes, amb rascles o amb instruments semblants; molts insectes cauen aleshores amb els trossos d'escorça, mentre altres queden enganxats a la planta. Aquests se separen i junt amb els altres i l'escorça es recullen per ésser cremats.

Quan la planta no es pot alliberar de l'escorça els insectes s'aixafen per medi dels instruments citats, i quan es tracta de cotxinilles es raspallen les branques i les soques amb un raspall de pues d'acer, recollint igualment els insectes que van caient.

Als recones, als marges, a les vores dels camins i de les sèquies, als patis, a les partions dels camps, a tots els espais lliures, planteu-hi arbres de fusta o de fruita. A Catalunya en tenim massa pocs encara.

L'efecte d'aquesta desinfecció dura uns tres anys, ço que disminueix d'una manera notable la despesa a carregar. Un obrer tracta de 250 a 300 ceps per dia.

Al departament de la Gironda, a França, on aquests insectes, i principalment la *cochyli* i l'eudemis fan grans estralls, els viticultors, ultra el descorçat, fan l'any següent un tractament proposat per Laborde amb la fórmula :

Calç viva	30 quilos
Oli pesant	10 »
Sulfur de carbó	5 »
Sosa càustica	1 »
Aigua	54 »

La fórmula es prepara apagant primer la calç en 30 litres d'aigua ; en els 24 restants es dissol la sosa i s'hi barreja lentament, i agitant la barreja d'oli i de sulfur de carbó.

A altres llocs empren una emulsió de petroli i sabó, composta per :

Petroli	20 litres
Sabó moll	3 quilos
Aigua	100 litres

Es prepara dissolent el sabó en uns 3-5 litres d'aigua bullent i s'hi afegeix a gota a gota, i remenant sense parar, el petroli, per obtenir una emulsió perfecta. Després, sempre remenant, s'afegeix l'aigua necessària per arribar als cent litres.

Per últim, una altra fórmula molt usada a França, és la del senyor Armet, viticultor de l'Aude. Aquest senyor ha experimentat i recomanat l'aplicació de la solució càustica següent :

Sulfat de ferro	30 %
Sulfat amònic	10 %
Silvinita	5 %
Aigua	55 %

També s'usa a França l'escaldat dels ceps i dels pals. Aquest vell procediment dona bons resultats, car mata tots els insectes en qualsevol estat que es trobin, de larva, crisàlida, ou o insecte perfecte. Però perquè vagi bé, cal que l'aigua sigui a una temperatura molt pròxima a cent graus (si és possible a cent, millor), que els ceps no siguin mullats en fer el tractament, i que l'aigua es tiri descrivint una espiral tot al voltant de la soca, començant per la part més baixa, anant pujant cap amunt i passant després a les branques.

El procediment de l'escaldat té l'inconvenient d'haver d'escalfar considerables quantitats d'aigua amb un consum important de llenya o carbó.

També s'usa el sistema de cremar els insectes a flama directa, amb petits aparells portàtils d'acetilèn, curant de no acostar-se massa amb la flama a les parts vives i tendres i als borrons, sobretot.

A alguns llocs empren les fumigacions amb anhídrid sulfurós, cubrint els ceps amb una mena de campana on s'injecta el gas. A part que el sistema és engorros, cal anar molt en compte a no fer durar l'acció del gas més de deu minuts, a l'objecte de no fer mal a la planta.

Com que alguns d'aquests insectes, i principalment l'altica, es refugien a l'hivern de preferència a les esquerdes de les parets, a la brossa, als joncs, etc., cal tapar les esquerdes o tractar-les amb líquid càustic i cremar la brossa i els joncs. A molts llocs, per l'octubre, acostumen a fer, escampats per la vinya, uns munts d'herbotes o palla, constituint així amagatalls pels insectes. Aquests munts es cremen pel gener, durant una nit freda.

Tots aquests procediments i altres que podríem citar, són, a part la despesa que representen, de bona eficàcia. El que cal, però, és aplicar-los amb cura i de la manera més completa. Amb ells s'ha aconseguit a algunes regions vitícoles de reduir a proporcions insignificants els danys dels insectes.

AGRICOLA

COMENTARIS

Més aeroplans per a l'agricultura

El govern mexicà, seguint de prop els passos del dels Estats Units i Alemanya, ha disposat l'ús d'aeroplans especials per combatre flagells agrícoles.

Aquests aparells van proveïts d'un mecanisme anàleg al que hom empra per dibuixar en ple aire anuncis amb gasos pesats. Està clar que en aquest cas el gas pesat ha d'ésser un poderós tòxic. Poden servir a meravella moltes de les preparacions utilitzades amb fins homicides durant la guerra.

Els tripulants de l'aparell cal que vagin proveïts de careta protectora, perquè encara que sempre la prudència aconsella escollir per als vols insecticides dies de calma atmosfèrica, en el qual cas el gas pesat descendeix suaument fins a terra, l'arribada sobtada d'un cop de vent podria posar en un compromís seriós la vida dels aviadors.

Els polvoritzadors que també utilitzen aquests aparells (cas de polvoritzacions de quinoleïna, piridina, brom, etc.) tenen un radi d'acció monstre, car arriben a 200 metres.

Ço que ha acabat de decidir al govern mexicà per a adquirir aquest sistema de defensa, un tant bèl·lic, per a la seva agricultura, ha estat els magnífics resultats obtinguts als Estats Units en la lluita contra el «picat» del cotó, i a Filipines contra la «voladora», insecte que darrerament amenaçava arruinar tot aquest arxipèlag.

Els primers assaigs els faran els mexicans contra la llangosta, que tenen com endèmia als estats septentrionals de la Federació.

Sobre les conseqüències de la batuda mecànica del blat

Un seguit d'experiències portades pel professor senyor O. Munerati el porten a la conclusió de què els grans de blat batuts a màquina no perden les seves facultats germinatives, o que almenys les perden en una proporció molt feble, quasi negligible en la pràctica (2 a 4 per 100).

Creiem que aquest resultat tan falaguer deu haver estat aconseguit dintre de condicions òptimes, garbes ben seques, cilindres ben regulats, amb més cura que ordinàriament, etc.

Els assaigs que pitjor resultat han donat han estat fets a Suïssa, aconseguint inutilitzar per a la reproducció fins a uns 26 per cent dels grans batuts.

Es evident que les condicions nostres són en general més semblants a les d'Itàlia Central que a les de Suïssa. A nosaltres no ens és la major part de les anyades impossible d'operar amb garbes ben seques; la regulació dels cilindres és un factor bo i individual, encara que creiem que tractant-se d'un assumpte prou interessant, els pagesos s'espavilarien per afinar-ho tot el possible.

Hi ha una diferència entre la proporció de grans trencats per les batidores de petit rendiment i les de gran rendiment, causant aquest un bon tros més de grans trencats.

A Catalunya, com a Itàlia Central o Meridional, no hi ha per què utilitzar grans batedores; per tant tenim un factor que ens fa acostar més al mínim de grans trencats.

Un tema ben interessant per estudiar és el que els grans inutilitzats per a la reproducció siguin els més grossos. Aquest inconvenient és ben seriós, car de no poder obviar-lo no podríem mai seleccionar blat utilitzant la màquina per batre'l.

L'escultura, l'agricultura, l'educació i la coherència

El senyor Nebot, arquitecte i regidor governatiu de Barcelona, que presideix, amb el bon gust que tothom coneix després d'admirar les seves obres, l'embelliment de la nostra ciutat, s'ha indignat vivament per la disconformitat de l'Institut de Sant Isidre amb el grup escultòric que s'ha d'aixecar a la plaça de Catalunya. El senyor Nebot, amb una finor de gentillhome, ha parlat de plantadors «de coles y zanahorias».

El Baró d'Esponellà, president de l'Istitut, li ha contestat públicament. Deixem de banda, però, el fet que el senyor Nebot, il·lustre arquitecte, ha estat soci de Sant Isidre; oblidem que s'ha barrejat amb agricultors i ha cercat llur ajut per a col·locar un projecte de poble rural a l'exposició de Barcelona; no esmentem altres fets. Tot això és cosa vella, i els esdeveniments, a Espanya, han fet trontollar moltes opinions justificant el nou punt de vista del senyor Nebot respecte als agricultors.

Però ara i tot el senyor Nebot es deu nodrir—no diem afartar o atipar—de cols i «zanahorias» i qui sap, Déu meu, si també de «nabos, rábanos, remolachas, chirivías y otras raíces» i no pot dir mal d'aquells que s'encarreguen de produir-li un dels seus aliments. Si ho fa el senyor Nebot, és un desagraït.

Demés, el senyor Nebot és encara ara, i ho és des de fa bastants anys, professor de l'Escola d'Agricultura de Barcelona, on ensenya a nois que aspiren a esdevenir plantadors de «coles y zanahorias».

No li sembla al senyor Nebot que hi ha una mena d'incoherència a despreciar als agricultors i dedicar-se a ensenyar a nois que aspiren a ésser-ho?

Però la coherència, en certs moments de la història, no és necessària. Al contrari...

Sobre el consum de carn

D'un llarg estudi publicat a la revista «Halle aux cuirs», en el qual es ressenya el moviment, el consum de la carn a Europa en els últims anys, hom pot treure unes quantes conclusions interessants per als ramaders:

«Primera: El consum de la carn importada a Europa, ha més que doblat en 1924, en relació a 1913, assolint gairebé el nivell de 1919.

Segona: Les exportacions de carn dels grans països productors són en general molt més importants en 1924 que abans de la guerra.

Tercera: L'índex del preu de la carn al mercat anglès, regulador del mercat mundial, és superior en 1924 al dels dos anys darrers.

Quarta: La indústria de la carn als principals països productors, es troba en situació favorable i pot creure's en un augment de matança, degut a les majors disponibilitats, així com al preu remunerador que obté el transport de la carn a Europa.»

Conclusions de les quals se'n pot derivar una altra també interessant: que la ramaderia passa per un moment favorable i que té un esdevenidor.

Els boscos i el flagell de la llagosta

El professor Mackinitt, de l'Estació forestal de Veracruz, ha publicat un acurat treball de l'acció que contra el desenrotllament

de la llagosta exerceixen els boscos, del qual en donem un petit extracte a continuació :

Es ben coneguda la importància que tenen per aquest destructor insecte la calor i la llum solars, per tal com es veu sempre com defuig els llocs ombrívols, la qual frescor, per nosaltres tan recercada a l'estiu, representa per a ells la perdició. Pitjor els és encara la humitat, que també defugen per instint, allunyant-se sempre dels boscos espessos.

Una cintura de boscos constituiria una eficaç protecció per als terrenys conreats i una ben meditada reforestació del país portaria entre altres avantatges una solució de l'assumpte.

Si els boscos són causa de disminució de llagostes, salta a la vista el benefici que reporta la seva propagació, i més encara si es té en compte que els terrenys més propis per a repoblar són els que la llagosta sol preferir per a efectuar la posta dels seus ous.

Aconseguir la reforestació total d'un país és cosa d'anys, enc que els resultats siguin preciosos per mil conceptes. Amb tot, podem en poc temps obtenir profit de les plantacions d'arbres utilitzant amb una certa profusió la «figuera infernal» o ricí (*Rhicinus*), que és extremament verinós per a les llagostes, i que ultra això té un apreciable valor industrial per a l'extracció de l'oli de les seves llavors. Aquesta planta creix bé en els terrenys sorrençs i quelcom secs, i es pot usar com a protectora cortina que defensi els planters, hortes, etc., etc.

INFORMACIONS COMERCIALS

Vins

Cap novetat que s'ho valguí perquè som en les hores de fi d'any que per costum tradicional ja eren sempre poc actives en el negoci del vi i que ara, amb sobrada raó, són totalment mortes, car no calen balanços quan les transaccions són gairebé nulles.

El comerç roman tan indiferent, que ningú s'arrisca ni tan sols a assajar una reacció, puix que espontàniament van els pocs productors a l'encontre dels magatzemistes en ofertes que serien temptadores si l'estat somort dels negocis ho consentís.

Quedaven susceptibles de prova els ajustos amb l'arribada dels vins d'altres regions que s'oferissin a preus baixos, i això ha començat a temps per a veure que si els cellers catalans estaven propensos a flectir, ni de molt arribaven a la desfeta dels preus de tria que d'Aragó i la Manxa ens arriben.

Cert és que els tipus que a nostra ciutat desembarquen ni de molt arriben als desitjos del consum, però les manipulacons i cupatges permeten una mena d'alquímia enològica que contenti el consumidor, seguint les insinuacions dels detallistes. I és així com el vellíssim mal de la sofisticació perdura, quan menys necessari seria, car poden ajustar-se a sota preu graus i colors que pendria el mercat que bé els paga. Potser que millori aqueixa

situació si les normes de govern nou vénen a preocupar-se de la dita qüestió econòmica a ço que semblen propensos, però la malura crònica costarà bon xic de guarir si no es pren la determinació de tallar pel tros dret i sense contemplacions.

Fixem-nos en els sis i sis i mig rals grau carga com a màxim, i no gaire freqüents encara, i trobarem com la desanimació és més que justificada i l'empitjora el no trobar—així i tot—cap tendència d'activació en les compres.

Si volguéssim pendre com patró els mercats de fora casa, el punt de vista és dessolador amb la baixa de valors, les lleis seques i el general avorriment que de dia en dia s'accentua pels beures fermentats amb sedimentació alcohòlica per poc que la mostrin.

Vinyes i vi tenen els temps avocats en contra i Déu ajut i aconseguim sortir-ne.

L'any va a cloure amb total desanimació i com una mostra més de la fondíssima crisi que arreu ens vetlla.

PERE-J. LLORT

Olis

La fabricació es va intensificant en totes les comarques, a excepció de Toledo i nord d'Andalusia, on la campanya no es comença fins a passat els Reis; en alguns llocs de la nostra terra, no s'ha intensificat del tot, perquè l'agricultor, aprofitant les últimes pluges, acaba de sembrar.

En el mercat es veuen ja moltes mostres; les de Reus són excel·lents, i no ho són menys les de la província de Lleyda. Aquest any també sortiran bons a la part de Tortosa, on el cuc no ha fet el mal que els altres anys solia fer.

S'han fet algunes operacions amb olis bons, a uns preus que no ens poden pas servir d'orientació, ja que s'han pagat les ganes de tindre els primers olis; la regularització de preus, degut al retràs que en general porta la collita, no la tindrem fins passades es festes nadalenques; és per això que cal anar amb compte de no fabricar massa car, i si així es fa procurar alliberar-se de les existències el més prompte possible.

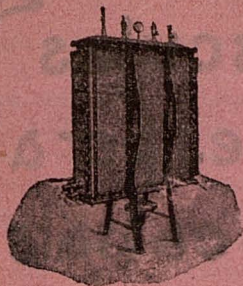
Analitzant les poques operacions fetes, es veu una gran tendència a alça, que és sostinguda fortament per part del tenedor i collaborada pels pocs compradors d'una manera molt tímida.

La demanadissa d'oli fi és bastant intensa per part dels estrangers, mes no decideixen a pagar els preus iniciats i esperen a comprar més endavant; creuen que aleshores ho podran fer en millors condicions, perquè hi hauran més existències i les pretensions no seran tan elevades.

El pes de les compres l'han portat els mercats interiors. A Andalusia han comprat molt els del Nord; a la part de Tortosa, els valencians són els que fins ara compren; als altres punts els estrangers són els que sembla que els interessin més els olis.

Ha continuat durant aquesta última quinzena l'alça que en els olis de llavor es va iniciar fa dies, fent-se un bon nombre d'operacions, degut al preu que arriben les llavors; és de creure que aquest oli, en arribar al mes de febrer, baixarà bastant de preu, sobretot si el d'oliva flaquegés.

Amb oli nou, com hem dit, s'han fet algunes operacions; els d'Andalusia es paguen a 91 i 92 rals els corrents; els fins s'han arribat a pagar

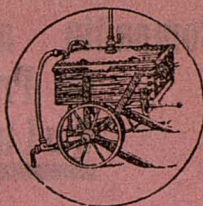

PASTORIZADOR sistema DEPATY de París.

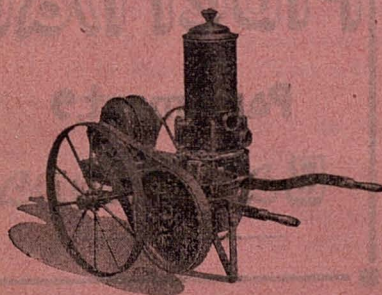
El mejor y más económico. Todo el interior a la vista.

FILTRO PINEL

El mejor filtro para vinos, el más acreditado, de mayor rendimiento y perfeccionado.

Mangas para filtros, etc., etc.

BOMBAS DAUBRON, de París

Filtros auto-lavadores, instalaciones de cavas y bodegas, instalaciones para la clarificación de los vinos por el frío, etc., etc.

Representante **Pedro Sans**

Leona, 13, ent.

Barcelona

Vins SABATÉ

F. García Ruano

Lauria, 100 Teléfon 1614 G.

Ceps resistents
Grans produccions
Berlandieris

"Centro Vitícola del Panadés"

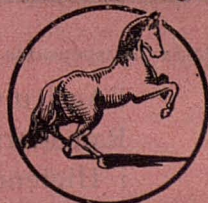
VILAFRANCA DEL PENEDÉS
(Barcelona)

JAUME SABATÉ

Teléfon 1

Demanint-se catàlegs

LINIMENTO ALONSO OJEA
PARA
Caballos, Mulos y Asnos.

No más fuego ni señales en la piel.

Vejigatorio y resolutivo el más activo y económico de cuantos se conocen. No deja la marca más leve en la piel. Se garantizan sus efectos y actividad.

Se envía un frasco de muestra a los Sres. Veterinarios que lo pidan.

DEPOSITARIOS: **J. URIACH Y C^a** (S. EN C.)
BRUCH, 49. - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**Compañía anónima
de Productos
Químicos**

**Sulfat de ferro de
classes especials
per a l'agricultura**

Acids sulfúric, muriàtic, nítric i
fluorídric. - Amoniac puríssim i
comercial. Alums, Bisulfats de
sosa Sulfat d'Alúmina, de sosa,
de zenc, Mini de plom, Litargiri,
Sulfur de ferro, etc.

**MONCADA, 23
Barcelona**

**Bàscules
caixes per a
cabals**

Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

LISOL

Insecticida indispensable a
l'Agricultura
Ramaderia
i Higiene

Demani's el fullotó «EL LISOL
EN AGRICULTURA» que enviem
gratis.

Vallès Germans

Masini, 79 - Sans - Barcelona

SOFRE

Grans refineries a
Tarragona de la "Unió
Sulfur C." S. A. E.

Productes garantitzats de 99
per 100 de puresa, amb anàlisi
dels més importants

Laboratoris de Viticultura

Únics proveïdors de la
Unió de Viticultors de Catalunya

Per a preus i detalls dirigir-se a la
Secció Comercial de Tarragona
Rambla Sant Carlos, 20
Telèfon 672

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

fins a 105 rals, tot l'arrova de 11'5 quilos.

A Reus, algun lot dels millors s'ha pagat a 40 i a 41 pessetes el càntir; les classes més fluixes s'han celit fins a 36 pessetes.

A Tortosa paguen els olis fins d'un grau i mig, a 35 pessetes; fins a dos i mig, a 34, i els de tres graus a 33 pessetes el càntir de quinze quilos.

A Lleyda, poc s'ha fet, oscil·lant els preus entre 2'60 i 2'70 el quilo, posat a estació procedència.

El mercat de Barcelona, que sembla completament ensopit en ço que a olis d'oliva es refereix, dedica la seva activitat als olis de cacahuet.

Els corrents andalusos s'han pagat a 49 i 50 duros carga, arribant-se a aconseguir 51 pels de bona qualitat; els fins es fan entre 53 i 54 duros.

Els de Tortosa vells i de deus graus a 47 duros, i a 58 els de vuit graus; en olis nous s'ha fet alguna cosa entre 52 i 53 duros.

Als de la Ribera de l'Ebre s'ha ofert un Caspe a 61 duros, sense arribar a operar.

Els Borges, s'ha comprat un vagó a 64 duros, però difícilment es trobaria comprador per un altre.

Els refinats d'oliva es fan a 56 duros.

Els olis de cacahuet, a 205 els d'entrega immediata, i fins a 200 els d'entrega llarga; preu per cent quilos.

LISINI ANDREU

Cereals

Els nostres blats de la Segarra, Urgell, planes de Vich i Lleyda, que en començar la campanya foren objecte de tantes transaccions, amb prou feines si es cotitzen actualment a la plaça, així com també els aragonesos, car la demanadissa inicial fou tan forta, que hom pot dir que virtualment ja estan exhaurides les existències de totes aquestes comarques.

El mercat sembla que s'ha orientat força millor en tot ço que a l'adquisició de blats fa referència, essent un xic més esperançadora la impressió general que hom en pot treure. Ara el que succeeix és que ja estem a l'època de balanços i la proximitat d'aquest temps ja és prou motiu per a què el mercat es senti de manca d'animació en les transaccions de tots els gèneres.

Dintre de la present quinzena, els blats superiors de Castella han arribat a pagar-se a 50'50 pessetes, però com si aquest preu fos una conigna prèviament donada, els fabricants de farines han defugit el realitzar contractacions que fossin a preus superiors, cosa que ha paralitzat bon xic l'embranchida que duia en començar la quinzena la venda de blats de Castella, León, Manxa i Extremadura.

Els blats navarresos han estat objecte d'especials preferències, aconseguint les més altes cotitzacions registrades.

Els 100 quilos sobre vagó a procedència s'han pagat així: xeixa de la Manxa, a 49'50 pessetes; candeal de la Manxa, a 50 pessetes; blanquets extremenys, de 47 a 48 pessetes; Cruxer castellans i extremenys, de 48 a 48'50 pessetes; blats navarresos, de 50 a 52 pessetes.

Les civades continuen manifestant-se fermes dintre del mercat, essent probable que duri aquesta tendència. Les d'Extremadura s'han venut a 38'50 pessetes els 100 quilos amb sac, a procedència; les de la Manxa, amb

prou feines si han estat objecte d'operacions, i si alguna se n'ha efectuat ha estat també pels voltants de les 38 pessetes els 100 quilos.

El morenc argentí sembla que amb tot i les referències que tenim d'una immillorable collita en perspectiva, s'ha decidit a entrar en el curs natural, mantent-se amb una certa fermesa, car si alguna variació hi ha hagut de preus ha estat en sentit d'augment. Es aquesta l'època de l'any de major demanadissa, i els compradors són nombrosos; no és, doncs, aventurat suposar que els preus continuïn mantenint-se.

LLUÍS MARSAL

Fruits secs

Ben poca cosa tenim per assenyalar en el mercat d'aquests articles, per tal com la situació general no ha pas canviat sensiblement, com és natural, car persistint les causes que motiven una depreciació o un sobrepreu, no seria lògic que el gènere emprengués una carrera en sentit contrari.

L'avellana l'havíem deixada sense competència possible amb la de Turquia, en quant faci referència als mercats estrangers, i així la trobem, decaiguda de preus, perquè encara que acusi un xic de reacció sobre la passada quinzena, és una cosa insignificant i que potser i tot essent així no se sostingui.

De les ametlles, res de nou per assenyalar. Per ara aguanten fermes els preus de l'anterior quinzena, no essent probable de moment cap baixa considerable.

El farciment dels gall-d'indi de Nadal retruny periòdicament d'una manera ben sensible en els preus dels pinyons, els quals estan passant actualment pel màxim preu anual.

Les garrofes han sofert una baixa de 1 a 2 pessetes els 42 quilos, segons classes, baixa que més bé pot considerar-se un retorn a la normalitat, car els preus que venien regint últimament eren amb sobrepuig, per l'agombolament de demandes.

Actualment es cotitzen els següents preus sobre vagó estació Barcelona:

Ametlla en gra: Llargueta, propietari, a 570; Esperança primera, a 585; ídem segona, a 565; Comú, a 540; Marcona, a 600; Planeta, a 680; Mallorca escollida, a 580; ídem propietari, a 555; totes el sac de 100 quilos.

Avellana en gra: primera, a 368; ídem segona, a 350; els 100 quilos.

Avellana en closca: Negreta extra, a 102; els 58 quilos. Garbellada, a 97; Propietari, a 93.

Pinyons pelats Castellans, a 518 els 100 quilos.

Garrofes: Italiana, a 48; Negra Vinaroç, a 51; ídem Castelló, a 51; ídem Matafera, a 49; Negra Roja, a 48; Eivissa, a 40; Mallorca, a 38; totes en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carró Barcelona.

ESTEVE HOMS

Molt bestiar vol dir molt fem i molt fem vol dir molta producció. Cal, doncs, que l'agricultor sigui també ramader.

NOTICIARI

A Pont de Molins s'ha constituït un Sindicat agrícola, la tasca primera del qual és l'elaboració en comú del vi en cups cedits gratuïtament pel senyor Carles Jordà, ex-tinent d'alcalde de Barcelona. Són socis del sindicat, tots els veïns del poble.

Si a cada poble hi hagués un Carles Jordà!

La carn que consumeix Madrid.—Segons una estadística del «Boletín del Ayuntamiento de Madrid», a Madrid es consumeixen 59.500 quilos de carn. «El Sol» comenta: suposant que Madrid tingui 800.000 habitants, i elevat generosament a 60.000 els quilos de carn que proveeixen el mercat, i donant per compensat el que hi ha d'ossos i sèu immenjable en aquesta carn, pels malalts i lactants que no en consumeixen, resulta que correspon a cada habitant de Madrid un tros miserable de 75 grams.

El fracàs de la llei seca a Amèrica no ha estat exemplar encara. Hom diu que el president de Mèxic té el propòsit de presentar un projecte de llei per a la prohibició absoluta de la venda de tota mena de licors i de vins.

Una exposició de raïm de taula tardà, s'ha celebrat a la Cambra agrícola de València. Ultra gran nombre de productors, concorregué a l'exposició el consolat de Finlàndia, trametent mostres de turba que han donat en aquell país excel·lents resultats per la conservació dels raïms.

A Catalunya, on el problema de la vinya és fonamental, no sabem fer encara aquestes coses.

Els Estats Units protegeixen llur producció; per això han desestimat les proposicions espanyoles perquè fos aixecada la prohibició d'importar raïm d'Almeria, per mor de la mosca mediterrània que a voltes l'ataca i que amb el raïm podria ésser introduïda a Nord-Amèrica, on encara no existeix.

Els estanys de Francolí i del Gaià.—Continuen prop del govern les gestions per aconseguir d'un cop la construcció dels dos estanys esmentats. Darrerament ha estat a Madrid una comissió interessant-se pel del Francolí i ha rebut de les altes esferes oficials la promesa de què ben prompte enllestirien la tramitació de l'expedient d'aquesta obra.

També hi ha bones impressions sobre les obres de l'estany del Gaià. Es ben justificat l'interès amb què la gent del Camp segueix pas a pas tot el que fa referència a aquestes obres, per l'enorme transcendència que tenen per al desenrotllament agrícola de la seva extensa comarca.

El conreu del tabac.—Ja s'ha publicat la convocatòria per als assaigs de conreu per a 1926.

Es concedeix permís per a cultivar 24 milions de plantes, que necessiten una extensió aproximada de 3.000 hectàrees, les quals es repartiran proporcionalment a la superfície de les zones de cultiu autoritzades.

Les llavors les facilitaràn les centrals encarregades dels assaigs al preu de deu cèntims per gram. Si un agricultor o grup d'agricultors organitzat societàriament, vol fer ús d'altres varietats que les que dis-

rosen les centrals, podrà sol·licitar-ho de la Comissió Central, sempre i tant que el nombre de plantes d'una mateixa varietat que hom desitgi conrear passi de 100.000.

Assemblea de regants. — El Sindicat de Regadius del canal d'Urgell ha celebrat una Assemblea de regants per estudiar els medis que hauran d'emprar-se per a construir obres de millorament de l'esmentat canal.

El presupost de les obres projectades puja fins a 7 milions de pesetes.

La pansa valenciana a Anglaterra. — Amb tot i els baixos preus que enguany s'ha venut aquest article al mercat londinenc, resten encara més de mil tones de panses València per a col·locar, amb totes les necessitats del mercat anglès assortides. Sembla que a aquest estoc li està reservat un mal pervindre, tant més quan són abundoses les existències de panses d'Austràlia i d'El Cap, les quals es venen a preus absurdament baixos.

El temps general a Catalunya és fred, potser massa i tot, si haguéssim d'atendre els desitjos de tothom. Amb tot, havem de felicitar-nos de què per ara ens escapem prou bé de la paorosa onada de fred que ha passat per Europa Central i Oriental.

Les nevades i pluges abundoses de tot el mes repercutiran favorablement per la producció agrícola i esvairan el pesombre angoixant que ens aclaparava, d'uns quants anys ençà, de la manca d'aigua.

Els productors de remolatxa estan justament esverats per les noves que vénen corrent de què sigui aviat autoritzada la importació de quantitats considerables de sucre de canya de la república de Cuba.

Aquest país té un sobrant de producció de molta importància, i com és lògic, busca la forma de col·locar-lo avantatjosament. La major part dels Estats, convençuts de la importància de posseir una producció sucrera pròpia, l'amparen a ultrança.

Espanya ha estat d'ençà de la pèrdua de les darreres colònies, un d'aquests estats.

Ara, però, sembla que els diplomàtics cubans han trobat una escletxa en la caixa tancada i que hi han col·locat una escarpa.

La taronja nova. Ja comencen a coneixe's els primers preus de la taronja. Procedeixen de París i fan referència a les primeres remeses de mandarines. S'han venut a 400 francs les embalades i a 300 francs les trameses a munts.

Al port de València ja han arribat les primeres caixes de la ribera del Júquer, les quals han restat als molls, en espera dels vapors que han de salpar cap a Anglaterra. Gairebé tots els magatzems de taronja de València ja estan oberts, i la mandarina es cotitza de 3'50 a 4 pessetes; la taronja d'horta de 2'25 a 2'50 pessetes i la de la comarca de la Plana, de 2'50 a 3, encara que amb prou feines es fan transaccions d'aquesta.

El benemèrit «Centre Excursionista de Catalunya» està portant a cap els treballs pertinents per a un complet estudi de la masia catalana. Recomanem als nostres llegidors que donin tota mena de facilitats al «Centre» per tal d'aconseguir una tan bella obra trametent descripcions, dibuixos, fotografies, etc., de les masies més típiques de cada localitat

CONSULTORI

En aquesta secció els contestarem gratuïtament i per torn rigorós a totes les consultes que facin els lectors

A. F., *Ciutat*.—Hem escrit varies vegades sobre les relacions entre formigues i pugó, però no tenim inconvenient de repetir-ho. La formiga i el pugó són dos insectes diferents, però molt amics. El pugó produeix un líquid dolç que a la formiga agrada molt. És aquell líquid espès, enganxadí, que embruta els arbres pugonats i que rellueix al sol. La formiga es nutreix d'aquest líquid. Té, doncs, interès en ajudar i protegir l'insecte que graciosament l'hi proporciona, de la mateixa manera, per exemple, que l'home ajuda i protegeix les vaques; per això defensa el pugó contra els seus enemics i fins l'escampa portant-lo als arbres sans perquè es reproduïxi. Així augmenta la quantitat de suc dolç que té a la seva disposició.

La formiga no genera el pugó, com habitualment diuen els pagesos, ni el combat. El que fa és defensar-lo, escampar-lo i menjar el suc dolç que el pugó produeix.

De manera, doncs, que el pagès té dos enemics: el pugó que directament li fa mal i la formiga que ajuda aquell que li fa mal.

Com es poden combatre? Destruïnt el pugó, les formigues desapareixen dels arbres; cal, doncs, combatre el pugó, que és la causa de tot.

Hi han varis medis. El més eficaç consisteix a polvoritzar els arbres amb una solució composta per:

Nicotina	52-53 grams
Sabó moll	500 »
Aigua	100 litres

Desfà el sabó en poca aigua calenta, afegeix la resta d'aigua fins a 100 litres i després, remenant, tira la nicotina.

Cal polvoritzar abundantment, perquè el líquid arribi a tot arreu i es fiqui dins de les fulles cargolades que és on hi ha més pugó. Cal també fer diversos tractaments per tal com pocs pugons que quedin són suficients per tornar a infestar la planta, car tenen una prodigiosa facultat de reproduir-se.

L'insecte que és tocat pel líquid mor sense remissió; el difícil, donat el cargolament de les fulles, és tocar-los tots. Per això, per anar segurs, es fan varis tractaments ben abundants a la primavera, des de que es comencen a veure pugons.

Cal advertir, però, que aquesta malura és terrible solament en els arbres joves. Els vells la resisteixen perfectament. És més, en arbres vells el pugó quasi no s'hi posa.

E. V., *Tarragona*.—Hi ha molts procediments per assegurar la conservació de les estacades durant llarg temps. En general, els més eficaços són també els més complicats.

1. Quitrà o creosota. Es poden aplicar untant la part de l'estaca que ha d'anar enterrada. És millor, però, de ficar les estacades en la matèria calenta perquè la impregnació sigui més completa.

2. Carbonitzar superficialment la porció que ha d'enterrar-se.

3. Impregnar l'estaca amb sulfat de ferro, de zinc, de coure, sublimat, etc., en solució.

Es fa una solució amb una qualsevol d'aquestes substàncies. Solen

usar-se el sulfat de coure al 15 per 100 o el sublimat (15 grams en 100 litres d'aigua). Es posen les estaques dins d'una portadora i s'hi tira la solució bullent, deixant-la en contacte amb la fusta per 15 ó 20 minuts. Es pot fer també en fred ficant per 8-10 dies les estaques en una solució de sulfat de coure al 10 per 100.

4. Els alemanys usen per als pals dels ferrocarrils una solució feta amb 8 litres de clorur de zinc, 4'5 de creosota i 92 d'aigua. La usen també en calent com hem dit més amunt.

5. Actualment s'empren també amb bons resultats uns productes comercials anomenats carbonil i carbonileum.

T. T., Sarrià.—El quitrà serveix bé per tapar les ferides dels arbres. Té només dos inconvenients: l'un, que s'ha d'usar en calent i que, per tana, s'ha d'escalfar, cosa amoïnosa; l'altre que si la ferida mira a migdia, els raigs del sol a l'estiu el liquiden o l'estoben. En el fons, com veu, es tracta d'inconvenients no importantíssims.

En lloc de quitrà hi ha màstics especials; llur funció, com la del quitrà, és la d'impedir el contacte directe dels teixits de la planta amb l'ambient exterior, evitant així la penetració de l'aigua, dels insectes, de les llavors de bolets, etc. Qualsevol substància que no perjudiqui els teixits i pugui isolar-los, pot ésser usada.

La preparació de mastics és un xic molesta, i per això, en general, els agricultors prescindeixen d'ells o els substitueixen amb quitrà o amb mastics ja preparats, que es venen a les principals adrogueries.

Comunicarem a l'anunciant la seva observació.

No sé si erà possible d'atendre'l pel que es refereix a l'altra observació que ens fa al final de la carta. En les coses d'administració una petita modificació com la que aconsella, porta de vegades un enrenou terrible.

P. A., Ciutat.—En aquest i en el número passat trobarà articles tractant de l'argument. Com veurà, el taylorisme no és per ara una cosa que tingui gaires aplicacions en agricultura. I es comprèn. De totes maneres, no creiem que s'hagi de refusar a priori i que no valgui la pena d'estudiar a fons. Sempre alguna cosa en sortirà.

R. S.

CALENDARI

de sembres i plantacions de Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

NOVEMBRE I DESEMBRE

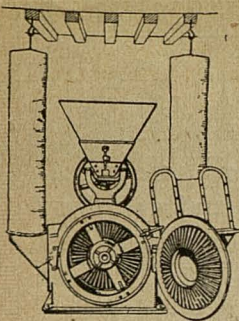
FARRATGES

Es sembren: Trèbol gros o Tréful i Trepadella (millor en novembre).
Per majors detalls dirigir-se.

XANCÓ I CALVIS
BAILÉN, 2, ETL. - BARCELONA

LLAVORS PER FARRATGES DE PURESA I GERMINACIÓ GARANTIDA

No compreu sense demanar preus a aquesta casa

Molins Trituradors "El Campeón Universal"

Patents d'invenció núms. 84.698 i 91.267

per tota classe de grans, palles, despulles i altres matèries

El molí triturador «El Campeón Universal» és l'únic que no produeix pols, i que pot treballar sense canvi en la direcció desitjada. Està proveït de dues mànegues d'aspiració i per això ni s'escalfa ni la molturació sofreix minves.

El construeixo de quatre tamanys per proporcionar els tipus que poden necessitar des d'el més petit industrial o ramader al més gran industrial.

Producció en farina de morenc per pinsos de 150 a 1.000 kilos per hora.

Únic constructor i venedor que els instal·la i cobra un c-^p posats en marxa i després d'haver-se obtingut el resultat convingut.

Finor i gruix de la molturació desitjada

MARCOS TORRAS. — Riereta, 15 i Aurora, 11
Telèfon 1201 A - BARCELONA

J. Roig Chovar

Muntaner, 53 - Tel. 2390 A.
BARCELONA

BOMBES

TUBERIES-MOTORS

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS

(SOCIETAT ANONIMA) CONTINUADORA DE

SERDÀ, ROS I C.^A VILAFRANCA DEL PENEDÈS

AGENCIA A BARCELONA: VALENCIA, 278

PREMSES CONTINUES «MABILLE»

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES : PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES : MANGUERES I AIXETES PER A TINES

INSTAL·LACIONS MODERNES PER A CELLERS COOPERATIUS

Productes Enològics : Aparells d'anàlisis de vins : Adobs químics : Sofres : Sulfats

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

ALTHEIN

Pinso melassat sec per a tota mena de bestiar : Rendeix la major utilitat per a l'engreix i la producció de llet

Es un excel·lent complementari per al cas de treballs de fatiga

L'Althein està exempt de tota generació patògena i és presentat com un segó.

Composició promitjana i comparada

	Althein %	Ordi %	Civada %	Blat de moro %	Gar- rofa %
Aigua	3'56	14'—	12'40	12'70	13'—
Greixos	0'59	2'30	5'20	4'70	0'50
Cel·lulosa	9'85	4'90	11'20	2'30	9'10
Matèries amilàcees	65'39	66'10	57'80	68'60	69'97
Matèries protèiques	12'22	10'—	10'40	10'10	5'08
<small>(D'aquestes el 8'52 % és albúmina pura)</small>					
Cendres	8'39	2'70	3'—	1'60	2'35
<small>(El 0'15 % d'aquestes cendres és acid fosfòric assimilable)</small>					
	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00

(Anàlisi de l'Institut d'Inspecció i Comprovació de Leipzig).

L'Althein és, doncs, un producte de gran nutrició que, barrejat amb el pinso de grans, n'augmenta el rendiment.

És interessant de remarcar que l'Althein conté un 10 % menys d'aigua que les altres substàncies i això fa que sigui un 10 % més barat.

Dosis per a barrejar per meitat amb els grans

	Quilos
Cavalls grans	(pesant de 650 a 800 quilos) 2'500
» mitjans	» » 500 a 650 » 2
» petits	» » 350 a 500 » 1'500
Bous d'engreix 2'500
» de treball 2'500
Vaques de llet 2
Vedelles 0'250 a 1'200
Bens 0'075 a 0'250
Moltons d'engreix 0'075 a 0'300
Porcs	(per 100 quilos de pes) 1'

Per a donar-lo es reparteix amb els pinsos del dia, **substituint una part de l'aliment ordinari per l'Althein corresponent.**

Es convenient d'humitejar-lo una mica abans de donar-lo per a que no sigui tant eixut.

L'Althein és ensacat a 80 quilos.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

TRACTORS AGRÍCOLES "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics com els de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

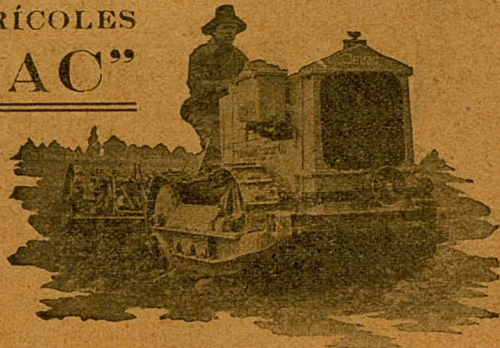
Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 14/22 HP.
per a tota classe de cultius
Pessetes: 12.000

Tipus F 9/16 HP.
per a vinyes, horts i petites propietats

Pessetes: 7.000

Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts

Demandar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓVIL SALÓN
TRAFALGAR, 52 - BARCELONA

ASSECADORS

per a productes agrícoles

Demanat-se
detalls i
pressupostos

Maquinària : Subministres industrials

Mallorca, 283

Elúria, 100

A

C. A. Gullino, Ing.

Agència Tècnica General

Telèfon 1066 G.

Telegrams:

"Gullinoatg"

CLAPÉS I JULIA

ABANS JOSEP
SANTANA SOLER

Agents exclusius per Catalunya dels Superfosfats de la «Compagnie Bordelaise des Produits Chimiques» de Bordeus

Sulfat d'amoníac i nítrat de sosa
Arseniat de sosa i clorur sòdic.

Venedors de la millor Creta per a combatre l'acidesa dels mosts.

Gran Via Laietana, 17

Barcelona

Apartat 226

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Els miliars de petits ous de l'ovari d'una gallina!

maduren en poques hores quan la Ponedora rep en son menjar tots els elements de composició de l'ou (Proteïnes, Fosfats, Lecitines i Calç). — El empleu diari de

Farina de Peix Fresc

“ATLANTIC”

que és l'aliment millor equilibrat i el més ric en Proteïnes, 62 %; Fosfats i Lecitines, 18 %; Calç, 7 %, acumula a l'ovari reserves de germens totalment madurs. Així és que la Gallina té una posta abundant i durable, sense desnodrir-se mai.

RACIÓ DIARIA: 10 GRAMS

MILIARS DE REFERENCIES:

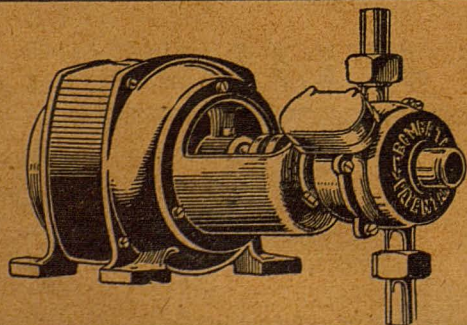
Sindicats Agrícoles i Ex-professors de la Mancomunitat de Catalunya

REPRESENTANT GENERAL PER A ESPANYA:

ENRIC TEIXIER

Proveïdor efectiu de la Reial Casa

GRANOLLERS (PROV. DE BARCELONA)

LA BOMBA que
reuneix les ca-
racterístiques
mésavantajoses

ÉS LA
TANK

La ÚNICA que no té estopada
No necessita engrassament

Constructor exclusiu:

J. Maristany Casajuana

Oficines i Tallers: Prim, 86 i Madoz, 1
Telèfon 265 B. - BADALONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citen AGRICULTURA